

ТЕМА № 3 ФОРМА ДЕРЖАВИ

Основні терміни теми: Форма держави. Форма державного правління. Монархія. Абсолютна монархія. Обмежена монархія. Парламентська монархія. Дуалістична монархія. Республіка. Аристократична республіка. Демократична республіка. Президентська республіка. Парламентська республіка. Змішана республіка. Форма державного устрою. Унітарна держава. Федерація. Конфедерація. Імперія. Форма державно-правового режиму. Демократичний державно-правовий режим. Антидемократичний державно-правовий режим.

ЗАВДАННЯ № 1

Складіть порівняльну таблицю основних термінів теми:

Поняття 1		Поняття 2
Спільне		
Поняття 1		Поняття 2
Відмінне		

Варіант 1. «Спільне та відмінне між поняттями парламентська монархія і парламентська республіка».

Варіант 2. «Спільне та відмінне між поняттями президентсько-парламентська республіка і парламентсько-президентська республіка».

Варіант 3. «Спільне та відмінне між поняттями тоталітарний державно-правовий режим і авторитарний державно-правовий режим».

ЗАВДАННЯ № 2

Заповніть таблицю (дати коротку характеристику по критеріям розмежування):

Критерії розмежування	парламентська монархія	парламентська республіка
1) порядок заміщення посади глави держави		
2) строк перебування на посаді глави держави		
3) посадова особа (суб'єкт), що очолює уряд		
4) порядок формування уряду		
5) умова набуття чинності (юридичної сили) нормативним актом		

6) наявність парламентської (тобто політичної) відповідальності глави держави		
7) наявність юридичної відповідальності глави держави		

ЗАВДАННЯ № 3 Доповніть визначення:

Форма державного правління – це спосіб (порядок) ... , що характеризує формальний (нормативний) ... , влади (глави держави, парламенту та уряду) між собою

Форма державного устрою є внутрішнім поділом ... – територіальні одиниці, автономні, культурні, політичні утворення чи навіть

Унітарна держава – це держава, ... , які не мають

Форма державного режиму вказує на сукупність ... здійснення

ЗАВДАННЯ № 4

Проаналізуйте наведені конституційно-правові норми та встановіть форму державного правління Іраку:

а) Іслам – офіційна релігія держави та основне джерело законодавства;

б) Рада представників обирається шляхом всебічного прямого та таємного голосування і покликана представляти всі верстви населення;

в) Глава держави може надати Раді представників пропозицію про висловлення недовіри Прем'єр-міністру;

г) Федеральна виконавча влада складається з глави держави та Ради міністрів;

д) Рада представників обирає главу держави з числа кандидатів на цей пост більшістю в дві третини голосів.

Проаналізуйте наведені конституційно-правові норми та встановіть форму державного правління Японії:

а) Глава держави є символом держави. Він призначає Прем'єр – міністра за поданням парламенту з числа його членів;

б) Прем'єр – міністр призначає державних міністрів, більшість з яких повинно бути обрано з членів парламенту;

в) Прем'єр – міністр і державні міністри утворюють Кабінет, який здійснює виконавчу владу;

г) Глава держави за порадою і схваленням Кабінету може розпустити нижню палату парламенту, яка в свою чергу може виразити вотум недовіри Кабінету.

Проаналізуйте наведені конституційно-правові норми та встановіть форму державного режиму Ісламської Республіки Іран:

а) Ісламська республіка – це система правління, заснована на вірі в єдиного бога, в те, що він встановлює закони шариату і що людина повинна підкорятися його волі;

б) Абсолютна влада над світом і людиною належить Богу;

в) Управління Ісламською Республікою Іран здійснюється законодавчою, виконавчою та судовою владами, які функціонують під контролем абсолютного правління імама (веляйте факіха);

г) Законотворчість, яке відображає принципи соціального управління, знаходиться в рамках Корану і Сунни.

Проаналізуйте наведені конституційно-правові норми та встановіть форму державного устрою Королівства Бельгія:

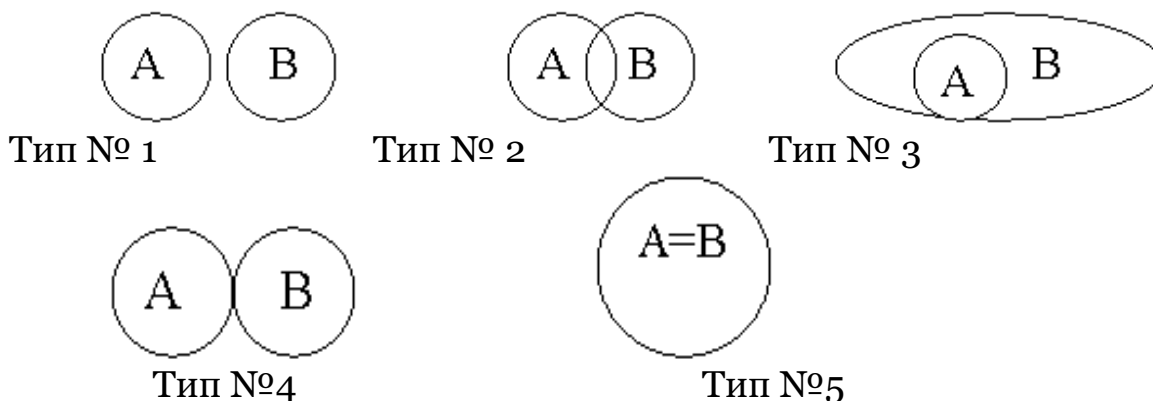
а) За географічною й економічною ознаками територія держави поділяється на три регіони, що мають широкі повноваження в галузі економіки, соціальної політики, довкілля, зовнішньої торгівлі; та за культурно-мовною ознакою – на три спільноти;

б) Регіони наділені виключною компетенцією в галузі водо- та енергопостачання, зовнішньоекономічної діяльності, експортного контролю, розвитку інфраструктури тощо;

в) Регіони і Спільноти утворюють свої законодавчі органи (парламенти) та уряди. Вони є суб'єктами міжнародних відносин і можуть укладати міжнародні договори і угоди.

ЗАВДАННЯ № 5

Визначте тип співвідношення понять, що відповідає наведеним схемам:

ЗАВДАННЯ № 5.1

Співвіднесіть наведені парні категорії понять з наведеними варіантами співвідношень:

Поняття	Тип співвідношення (номер)
Демократичний державно-правовий режим та антидемократичний державно-правовий режим	
Парламентська республіка та парламентська монархія	
Обмежена монархія та парламентська монархія	
Дуалістична монархія та парламентська монархія	
Унітарна держава та проста держава	

ЗАВДАННЯ № 6

Наведіть по два приклади співвідношення понять до кожного типу наведених варіантів співвідношення:

Тип	Приклад	Приклад
Тип №1		
Тип № 2		
Тип № 3		
Тип № 4		
Тип № 5		

ЗАВДАННЯ № 7 Знайдіть та виправте помилку:

Республіка – це форма державного устрою, в якій державна влада належить виборним органам, які обираються на певний строк громадянами-виборцями або при якій глава держави очолює систему вищих органів державної влади та повністю або частково зосереджує в своїх руках державну владу

Дуалістична монархія – це така форма правління, при якій юридично і фактично влада розділена між урядом, сформованим монархом, і судом.

Парламентська монархія – це форма правління, де монарх номінальний глава держави, в якого зосереджені повноважень у законодавчій сфері.

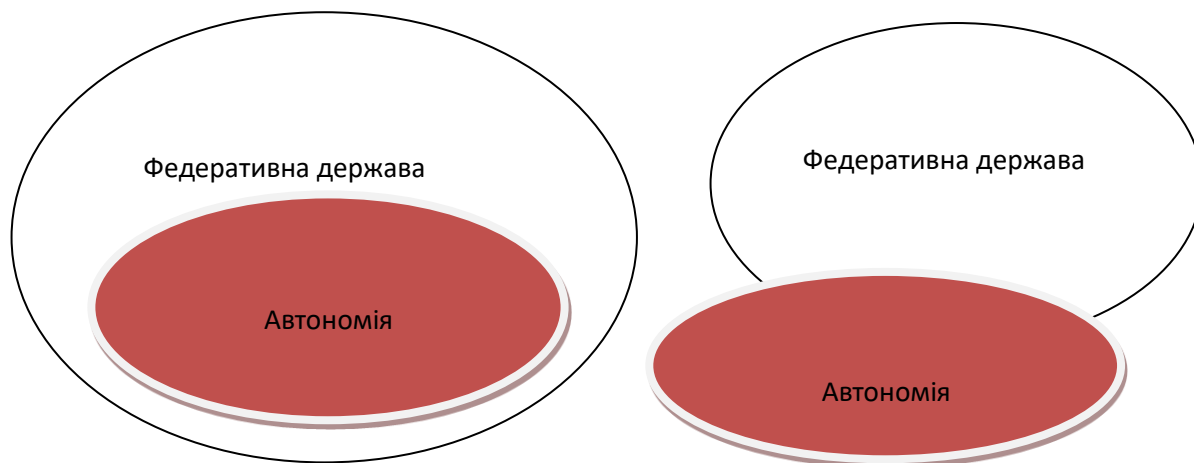
Унітарна держава – це держава, територія якої поділяється на політико-територіальні одиниці, які мають ознаки державності.

Федерація – це єдина держава, до якої входить кілька територіальних одиниць, що не мають ознак державності.

Форма державно-правового режиму вказує на характер розподілу державно-владних повноважень між вищими органами державної влади.

ЗАВДАННЯ № 8

Із запропонованих схематичних зображень оберіть правильний варіант:

ЗАВДАННЯ № 9 Вирішіть тест:

Для парламентсько-президентської республіки притаманні наступні ознаки:

а) уряд формується на основі парламенту; уряд є відповідальним перед парламентом; президент обирається шляхом загальних виборів; глави держави має право розпуску парламенту, законодавчої ініціативи, відкладного вето, видання актів, які мають силу закону; контрасигнуванню з боку уряду або відповідного міністра підлягають не всі акти глави держави, а тільки їх конституційно визначена частина;

б) президент обирається шляхом загальних виборів; президент призначає і розпускає уряд; уряд повинен користатися довірою парламенту; президент має право розпускати парламент чи має законодавчі повноваження, або і те, й інше разом.

в) президент об'єднує повноваження глави держави і глави уряду; президент обирається шляхом загальних виборів; уряд очолює або призначає президент; відсутній інститут парламентської відповідальності уряду; президент не має права розпустити парламент; президент має право накладати вето на законодавчі рішення парламенту

ЗАВДАННЯ № 10

Проаналізуйте наведені конституційно-правові норми та встановіть форму державного правління, форму державного устрою та державно-правовий режим в державі Бахрейн:

Бахрейн - повністю суверенна, незалежна арабська держава, чие населення є частиною арабської нації і чия територія - частина великої арабської родини. Режим правління Бахрейну був переданий покійним шейхом Іса бен Салман аль-Халіфа старшому синові шейху Хамад бен Іса аль-Халіфа. З цього часу правління буде переходити до старшого сина, з покоління в покоління.

Суверенітет знаходиться в руках народу, джерела (відправною точкою) всієї влади. Державною релігією є іслам. Шаріат - основне джерело законодавства. Справедливість - основа правління, співпраця і взаємоповага забезпечують міцні зв'язки між громадянами. Свобода, рівність, безпека, довіра, знання, соціальна солідарність і рівність можливостей громадян є основними принципами суспільства.

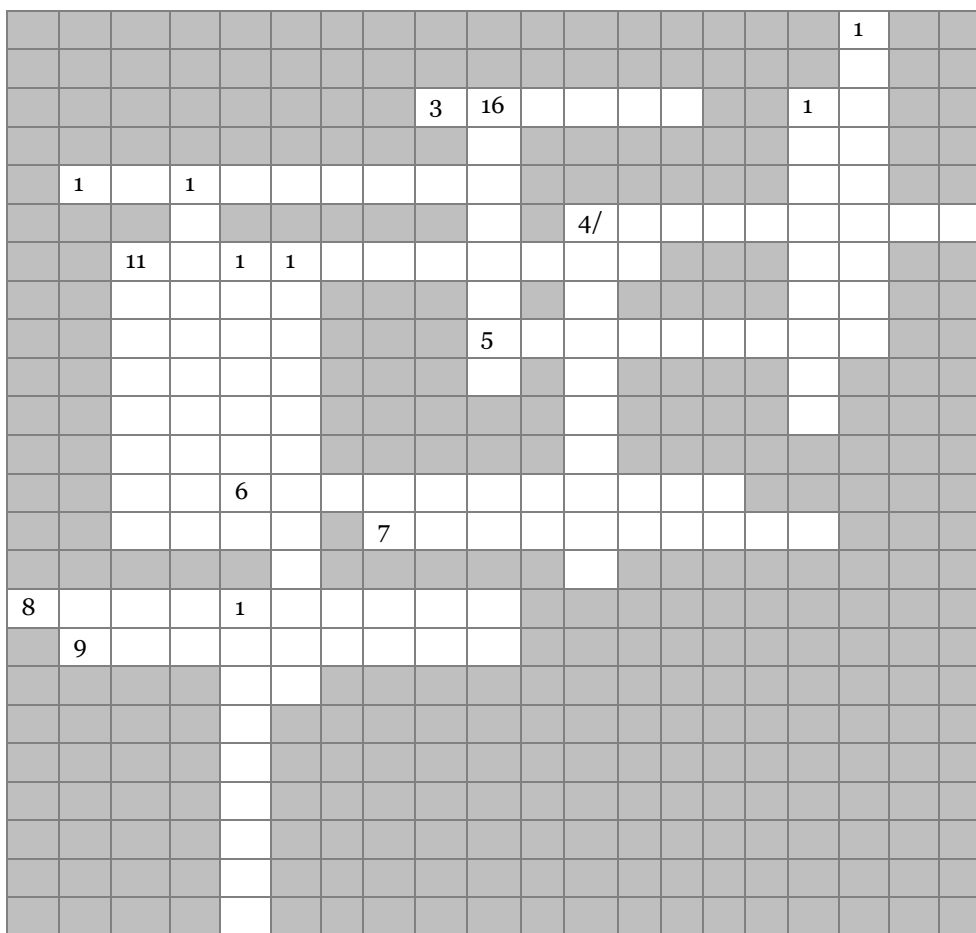
У даній конституції також прописані такі права і свободи: право на безкоштовну медичну допомогу; право на приватну власність і отримання безкоштовного житла; рівні політичні права чоловіків і жінок; право пенсіонерів, сиріт, вдів, інвалідів на державну підтримку.

Принцип правління спирається на поділ законодавчих, виконавчих і судових властей. Законодавчою владою наділяються Король і Національні збори. Парламент двопалатний. Нижня палата - обирається на всенародному голосуванні, верхня - призначається королем. Виконавчою владою наділяється Король, Рада Міністрів, міністри; судова практика здійснюється іменем Короля. Король призначає і зміщує прем'єр-міністра.

Король може проводити референдум по важливим законам і питань, що стосуються інтересів держави. Закон гарантує, що муніципальні відомчі організації можуть управляти (керувати) і стежити за діяльністю локального характеру в межах своєї території.

Адміністративний поділ Бахрейну – 4 мухафазы.

ЗАВДАННЯ № 11 Вирішіть кросворд:

По горизонталі:

1. Глава держави за республіканською формою правління.
2. Сукупність прав та обов'язків державного органу, органу місцевого самоврядування, посадової особи, закріплених нормативно-правовими актами.
3. Гілка державної влади, що здійснює правосуддя.
4. Право знати, що відбувається в країні та світі. Також принцип, що забезпечує відкритість діяльності державного органу.
5. Гілка державної влади, що здійснює виконавчо-розпорядчу діяльність.
6. Гілка державної влади, яка займається переважно законотворчістю.
7. Компетенція давати правову оцінку актам, розв'язувати правові питання, спори про право.
8. Рамки суворого дотримання всіх законів держави всіма державними органами та громадянами.
9. Функція держави, що спрямована на здійснення первинного юридичного оформлення найважливіших соціально-економічних і політичних інститутів суспільства.

По вертикалі:

11. Підстави для визначення або класифікації чогось; мірило.
12. Діяльність держави в особі її компетентних органів по управлінню якістю довкілля.
13. Сукупність форм, методів та інструментів; система засобів способів та форма бо просто система засобів чи порядок дій.
14. Специфічне функціональне наповнення сфери державної влади за напрямом діяльності.
15. Офіційно надане право певної діяльності, ведення справ.
16. Державні організації, що здійснюють безпосередню практичну діяльність для виконання функцій держави в різних сферах.
17. Функція держави, що полягає у забезпеченні цілісності та збереженні суспільства, у створенні умов спокійного розвитку.
18. Напрямки діяльності держави, які спрямовані на вирішення деяких невідкладних завдань і здійснюються протягом певного періоду її існування.
19. Функції державних органів, які спрямовані на здійснення спостереження, або спостереження з метою перевірки.